

Introducció

Aquest treball pretén estudiar la comunitat jueva de la vila baixempordanesa de Torroella de Montgrí a les darreres dècades del segle XIII i primeres del segle XIV. Des de fa més d'un segle és sobradament coneguda l'existència a Torroella d'aquesta comunitat. Tot i això, i malgrat existir una base documental prou extensa, mai se n'ha fet un estudi sistemàtic. Únicament existeixen aproximacions superficials sobre aspectes molt concrets, com la possible ubicació del barri jueu, que de vegades són gairebé anecdòtics, com un cas de poligàmia, i que, en qualsevol cas, sempre es basen en un fonament documental petitíssim. L'objectiu del present treball seria, doncs, cobrir aquesta mancança i analitzar detalladament la comunitat jueva torroellenca en un període concret, en els setanta anys llargs que s'escolen entre la dècada de 1270 i la de 1340, partint de tota la documentació coneguda i disponible fins al moment.

És evident que la intenció de l'estudi no és resseguir tota la història dels jueus a Torroella, des dels seus orígens fins a la seva desaparició com a comunitat. Els límits cronològics del treball vénen donats per dues dates orientatives, però plenes de significat. La dècada de 1270 és quan es produeix la incorporació de Torroella a la corona amb la seva consegüent expansió. La monarquia, interessada a disposar d'una plaça forta en una terra dominada per les senyories sempre amenaçadores del comte d'Empúries i del bisbe de Girona, protegirà i promocionarà la vila. L'any 1348, amb l'arribada de la pesta negra i el daltabaix demogràfic que causà, significa, no només per a Torroella, sinó per a gairebé tot l'occident medieval, una data clau després de la qual ja no res seguiria igual.